

Nr 197.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen med förslag till lag angående ändrad lydelse av § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 m. m.; given Stockholms slott den 4 april 1917.

Under åberopande av bifogade utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att antaga härvid fogade förslag till

- 1) lag angående ändrad lydelse av § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862,
- 2) lag angående ändrad lydelse av § 29 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862,
- 3) lag angående ändrad lydelse av § 15 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 samt
- 4) lag angående ändrad lydelse av § 10 i förordningen om lands-ting den 21 mars 1862.

Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

Oscar von Sydow.

Förslag

till

L a g

angående ändrad lydelse av § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862.

Härigenom förordnas, att § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Kommunalstämman utser bland röstberättigade, inom kommunen bosatta personer, som uppnått tjugufem års ålder, en ordförande och en vice ordförande för fyra år.

Ej må annan sådant uppdrag sig avsäga än:

kvinnas;

ämbets- eller tjänsteman, som av sin befattning är hindrad att uppdraget fullgöra;

den som efter de fyra sistförflutna årens tjänstgöring såsom ordförande eller vice ordförande är i ordning att därifrån avgå;

den som uppnått sextio års ålder; samt

den som eljest uppgiver förhinder, vilket av kommunalstämman godkännes.

Ordförande eller vice ordförande kan ej vara:

a) den som icke råder över sig och sitt gods;

b) den som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust av sådant förtroende, eller den som är ställd under framtiden för brott, vilket medför nämnda påföljd;

c) den som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan eller att i rikets tjänst vidare nyttjas.

Gift kvinna, som är röstberättigad, vare ej på den grund, att hon står under mannens målsmanskap, obehörig att utöva uppdrag, varom nu är fråga.

Förslag

till

L a g

angående ändrad lydelse av § 29 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862.

Häri genom förordnas, att § 29 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Stadsfullmäktig kan ej den vara, som icke uppnått tjugufem års ålder, ej heller:

- a) den som icke råder över sig och sitt gods;
- b) den som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust av sådant förtroende, eller den som är ställd under framtiden för brott, vilket medför nämnda påföljd;
- c) den som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan eller att i rikets tjänst vidare nyttjas.

Gift kvinna, som är röstberättigad, vare ej på den grund, att hon står under mannens målsmanskap, obehörig att utöva uppdrag, varom nu är fråga.

Förslag

till

L a g

angående ändrad lydelse av § 15 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862.

Härigenom förordnas, att § 15 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 skall erhålla följande ändrade lydelse:

Stadsfullmäktig kan ej den vara, som icke uppnått tjugufem års ålder, ej heller:

- a) den som icke råder över sig och sitt gods;
- b) den som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust av sådant förtroende, eller den som är ställd under framtiden för brott, vilket medför nämnda påföljd;
- c) den som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan eller att i rikets tjänst vidare nyttjas.

Gift kvinna, som är röstberättigad, vare ej på den grund, att hon står under mannens målsmanskap, obehörig att utöva uppdrag, varom nu är fråga.

Förslag

till

L a g

angående ändrad lydelse av § 10 i förordningen om landsting
den 21 mars 1862.

Häri genom förordnas, att § 10 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 skall erhålla följande ändrade lydelse:

För att någon till landstingsman må kunna väljas erfordras, att han uppnått tjugufem års ålder, är inom länet boende och äger utöva rösträtt inom valkretsen.

Landstingsman kan ej vara:

- a) den som icke råder över sig och sitt gods;
- b) den som är förlustig medborgerligt förtroende eller genom utslag, vilket ännu icke vunnit laga kraft, är dömd till förlust av sådant förtroende, eller den som är ställd under framtiden för brott, vilket medför nämnda påföljd;
- c) den som är förklarad ovärdig att inför rätta föra andras talan eller att i rikets tjänst vidare nyttjas.

För valbarhet till suppleant erfordras samma egenskaper som för valbarhet till landstingsman.

Landstingsman eller suppleant må ej kunna uppdraget sig avsäga, såvida han ej fyra år tjänstgjort såsom landstingsman eller uppnått 60 års ålder eller eljest uppgiver hinder, som av landstinget godkännes.

Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 4 april 1917.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena LINDMAN,
Statsråden VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÅRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
HANS ERICSON,
DAHLBERG.

Efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet anförde chefen för civildepartementet statsrådet von Sydow:

Uti § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862 stadgas bland annat, att den ej kan vara ordförande eller vice ordförande i kommunalstämma, som till borgenärer all sin egendom avträtt och icke, på sätt lag förmår, gitter visa, att han från deras krav befriad är. Enahanda diskvalifikationsgrund finnes upptagen i § 29 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862 och i § 15 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 beträffande stadsfullmäktig samt i § 10 i förordningen om landsting den 21 mars 1862 beträffande landstingsman.

I proposition, som jämlikt Kungl. Maj:ts den 23 februari 1917 på föredragning av chefen för justitiedepartementet fattade beslut avlåtits

till riksdagen, hava framlagts förslag om ändring av 1 kap. 2 § rättgångsbalken och andra författningar av allmän civillags natur, i vilka den av mig nyss omnämnda diskvalifikationsgrunden jämväl finnes upptagen. Ändringsförslagen gå ut därpå, att den omständigheten, att en person blivit försatt i konkurstillstånd, icke skall för längre tid än till dess konkursen blivit avslutad diskvalificera honom för sådana medborgerliga förtroendeuppdrag, som omtalas i de av ändringsförslagen berörda författningarna.

Beträffande skälen till de sålunda föreslagna ändringarna tillåter jag mig hänvisa till vad nyssnämnde departementschef därom anförde, då han den 9 februari 1917 för första gången inför Kungl. Maj:t anmälde sagda lagförslag; och anser jag motsvarande ändringar böra genomföras i de av mig omnämnda kommunalförfattningarna. Detta torde lämpligen kunna ske på sådant sätt, att de ord, vilka i de särskilda paragraferna i samma författningar angiva ifrågavarande diskvalifikationsgrund, allenast uteslutas; i paragraferna stadgas nämligen obehörighet jämväl för den, som icke råder över sitt gods, och härunder faller ju även den, som är i konkurstillstånd. I enlighet härmed har jag efter gemensam beredning med chefen för justitiedepartementet låtit inom civildepartementet utarbeta förslag till dels lag angående ändrad lydelse av § 13 i förordningen om kommunalstyrelse på landet den 21 mars 1862, dels lag angående ändrad lydelse av § 29 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i stad den 21 mars 1862, dels lag angående ändrad lydelse av § 15 mom. 1 i förordningen om kommunalstyrelse i Stockholm den 23 maj 1862 och dels lag angående ändrad lydelse av § 10 i förordningen om landsting den 21 mars 1862.

Föredragande departementschefen uppläste därefter ifrågavarande fyra inom civildepartementet utarbetade lagförslag; och hemställde föredraganden, att förslagen måtte genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

I denna hemställan instämde statsrådets övriga ledamöter;

och täcktes Hans Maj:t Konungen, med bifall till samma hemställan, förordna, att till riksdagen skulle avlätas proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Carl Uggla.
